

E-DEVLET BAŞLIĞI İLE YAYINLANAN MAKALELERİN VOSVIEWER İLE BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZİ

Nilgün KAHRAMAN*

ÖZET

Son yıllarda, teknolojinin hızla gelişmesi ve hayatımızın her alanına etki etmesi muazzam bir güce ulaşmıştır. Bütün sektörleri etkileyen teknolojinin kamu yönetimini etkilememesi mümkün değildir. Hem merkezi yönetimlerde hem de yerel yönetimlerde teknoloji kullanımı giderek yaygınlaşmakta ve önem kazanmaktadır. Özellikle kamu hizmet sunumunda teknolojinin gücünden faydalanılmaktadır. Böylelikle klasik devlet anlayışı da değişime girerek elektronik devlet haline dönüşmüştür. Bu sebeple e-devlet ile ilgili farklı çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Buradan hareketle bu çalışmada ilk amaç, e-devlet ile ilgili yazılan makaleleri detaylı bir şekilde analiz etmektir. Çalışma sadece kamu yönetimi alanı ile sınırlanmadığı için e-devlet konusunu çalışan diğer alanlar da çalışmada yer almaktadır. Böylelikle, çalışmanın diğer amacı, e-devlet konusu çalışılırken hangi alanlarda, nasıl ortak çalışmalar yapılacağına da ortaya çıkarılmasıdır. Bu anlamda çalışma, e-devlet konusunda en çok hangi konuların çalışıldığını, son yıllarda hangi konuların önemli olmaya başladığını ve Türkiye'nin ne düzeyde olduğunu gösteren faydalı ve detaylı bir çalışmadır.

Araştırmada 2001-2024 tarihleri arasında WoS (Web of Science) veri tabanında yayınlanan makalelere ulaşılmıştır. Bu yayınlara "e-government" veya "electronic government" anahtar kelimesinin "title" başlığında aranması ile ulaşılmıştır. Toplamda 1655 tane çalışma VOSviewer programı ile bibliyometrik olarak analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre, 2005 yılından sonra yayın sayısında artış meydana geldiği görülmüştür. Yapılan yayınların büyük çoğunluğunun ABD (Amerika Birleşik Devletleri) kaynaklı olduğu ve atıf analizinin merkezinde de ABD olduğu incelenmiştir. En çok kullanılan anahtar kelimeler; benimseme, devlet, güven ve iletişim teknolojileridir. "Büyük veri, açık veri, makine öğrenmesi, yapay zekâ" anahtar kelimelerinin ise son yıllarda popülerlik kazandığı ve çalışılmaya başlandığı görülmüştür. Son olarak, makalede çalışılan konu ile ilgili en çok atıf alan 10 makale ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik, E-devlet, Elektronik Devlet, Kamu Yönetimi, VOSviewer

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ARTICLES PUBLISHED WITH THE TITLE OF E-GOVERNMENT WITH VOSVIEWER

ABSTRACT

In recent years, the rapid development of technology and its impact on every aspect of our lives has reached tremendous power. It is impossible for technology, which affects all sectors, not to affect public administration. The use of technology is becoming increasingly widespread and important in both central and local governments. The power of technology is used especially in public service delivery. Thus, the classical government understanding has changed and turned into an electronic government. For this reason, different studies on e-government have begun to be carried out. Based on this, the first aim of this study is to analyze the articles written about e-government in detail. Since the study is not limited only to the field of public administration, other fields that study e-government are also included in the study. Thus, the other aim of the study is to reveal in which areas and how joint studies can be carried out while studying e-government. In this sense, the study is a useful study that shows which subjects are most studied in e-government and which subjects have become important in recent years.

* Arş.Gör.Dr. Nilgün Kahraman, Fırat Üniversitesi, nkahraman@firat.edu.tr , 0000-0003-3196-2643

In the research, publications published in the WoS (Web of Science) database between 2001 and 2024 were accessed. These publications were accessed by searching the keyword "e-government" or "electronic government" in the "title" heading. A total of 1655 studies were bibliometrically analyzed with the VOSviewer program. According to the results of the analysis, it was seen that there was an increase in the number of publications after 2005. It has been examined that the majority of the publications originate from the USA (United States of America) and the USA is at the center of the citation analysis. The most used keywords are adoption, government, trust and communication technologies. It has been observed that the keywords "big data, open data, machine learning, artificial intelligence" have gained popularity and started to be studied in recent years. Finally, the 10 most cited articles on the subject studied in the article were examined in detail.

Keywords: Bibliometrics, E-government, Electronic Government, Public Administration, VOSviewer

1. GİRİŞ

Dünya ekonomik ortamının deęiŐimi, küreselleŐme süreçleri, devletlerin eŐitsiz gelişmesinden kaynaklanan sorunlar, en son teknolojik araçların kullanılmaya başlanması ve büyüyen çevre krizi gibi nedenlerden dolayı kamu yönetiminin değişmesine ihtiyaç duyulmaktadır (Grytsyshen vd., 2022: 574). Gittikçe zorlaşan kent yaşamının sürdürülebilirliği, çağı yakalayabilmek ve yurttaşlara yüksek kalitede hizmet sunabilmek için dijitalleşme büyük önem taşımaktadır. Özellikle belediyelerin hizmet sunum noktasında dijitalleşmeden ve modern teknolojilerden yararlanma ihtiyacı önemlidir (İŞbilen, 2021: 18). Ayrıca, kamu yöneticilerinin dikkatini hak eden, teknolojiyle ilgili pek çok eğilim ve durum vardır. Bunlar, demografik eğilimler, doğal çevresel eğilimler, teknoloji odaklı küresel kapitalizmin ortaya çıkışı ve bilgi teknolojisinin kendisinin genişleme hızıdır (Jorgensen ve Klay, 2007: 295). Bu sebeplerden dolayı kamu yönetiminde en yeni teknolojilerin kullanılması elzem hale gelmiştir.

Bu yeni kamu yönetimi teknolojisi, belirli bir hedefe ulaşmak için bir kurumun veya bir yetkilinin tutarlı, doğru ve belirli araç ve tekniklerin kullanılmasıyla gerçekleştirilen eylemlerin ayrıntılı bir açıklamasıdır (Dragomyretska vd., 2022). Ayrıca, kamu yönetimi yalnızca politikaların tasarlandığı, uygulandığı ve bu politikaları destekleyecek teknolojilerin benimsendiği bağlam değil, aynı zamanda teknolojilerin yaratılabileceği ve yeni tekno-ekonomik kalkınma yörüngelerinin tetiklenebileceği bir bağlamdır (Karo ve Kattel, 2019: 272). Dijital teknolojilerin kamu yönetiminde uygulanması aŐağıdakileri mümkün kılmaktadır (Popova vd., 2023: 212) :

- Prosedürlerin basitleştirilmesi ve zamanın kısalması ile kamu yönetiminin verimliliğinin artırılması;
- Yöntemlerin deęiŐmesi ile idari maliyetleri azaltmak;
- Kamu hizmetlerinde kalitenin artması ve bunların tüm nüfus için kullanılabilirliğini sağlamak;
- Kurumlarının şeffaflığına sağlamak ve yeni kontrol ve teşhis yöntemlerinin uygulamaya konması yoluyla etkinliklerini artırmak;
- Vatandaşları karar almaya dâhil ederek çalışma kalitesini artırmak;
- Yolsuzluk düzeyini azaltarak yeni bir kamu yönetimi düzeyine ulaşmak.

Böylelikle, dijital teknolojilerle kamu yönetiminin olanakları genişlemiŐtir ve e-devlet kavramı ortaya çıkmıştır. E-devlet ile geleneksel devlet kavramı teknoloji ile bütünleşerek değişime uğramıŐtır. Yeni kamu yönetimi özellikle kamu hizmetlerinin sunumunda kendini göstermektedir. E-devlet, yer ve mekan kısıtlamasını ortadan kaldırmıŐtır. Müşteri olarak görülmeye başlayan vatandaşlar e-devlet ile kamu hizmetlerine istedikleri yerde ve zamanda ulaşabilmektedirler. Bu da hükümete olan güveni arttırmaktadır.

“E-Devlet” terimi kamu hizmetlerinin kalitesinin artırılması, verimlilik, şeffaflık ve demokrasi gibi kelimelerle eş anlamlı hale gelmeye başlamıŐtır. Son zamanlarda, dijital teknolojilerin kamu yönetimi sistemine girmesine yönelik güçlü bir itici güç, dijitalleşmenin norm haline geldiği ve sıradan vatandaşları bu yenilikleri kabul etmeye zorladığı COVID-19 salgınıydı (Popova vd., 2023: 214). Kamu kurum ve kuruluşları artık dijital yollarla toplumun çeşitli kesimlerinden gelen talep ve istekleri tasnifleyerek bunları çözümlenmeye ve yanıt vermeye yoğunlaşmak zorunda kalmıŐtır. Bundan dolayı, kamu yönetim sistemi ve politika oluŐturma süreçleri dijital çağa ve teknolojilere uyumlu olmak zorundadır. Böylece hem yeni yönetim mekanizmaları geliştirilmekte hem de karar ve politika oluŐturma süreçlerinde teknoloji daha etkin kullanılmaktadır (Gül, 2018: 14). Teknolojinin kamuyu bu ölçüde etkilemesi, bu alanda yazılan çalışmaları da etkilemiŐtir.

Yapılan yayın sayısı arttıkça bu yayınları inceleyen bibliyometrik analiz çalışmalarında da artış yaşanmaktadır.

Ramzy ve İbrahim (2024), 2000-2009 yılları arasında e-devlet ile ilgili Scopus ve Digital Government Reference Library veri tabanında yer alan çalışmaları, Bibexcel, Biblioshiny ve VOSviewer kullanarak bibliyometrik analizini yapmışlardır. Napitupulu ve Yakub (2021), Scopus veri tabanında bulunan on yıllık e-devlet çalışmalarının bibliyometrik analizini yapmışlardır. Winarsih ve Ratminto (2024), 2012-2022 aralığını kapsayan ve "e-devlet", "kamu hizmetleri" ve "Endonezya" konularını içeren SCOPUS veri tabanında bulunan 291 makaleyi inceleyerek analiz yapmışlardır. Kinanti ve Yuadi (2023), 2019-2023 yılları aralığında, Scopus veri tabanında yer alan "EGovernment Practice" anahtar kelimesi ile sınırlanan yayınların analizini yapmışlardır. Lobont vd. (2020) tarafından yapılan çalışmada, WOS veri tabanında yer alan 2019 yılına kadar yazılan e-devlet konulu 484 adet çalışmanın analizi yapılmıştır. İbrahim ve Nurmandi (2023), çalışmada, 2011-2021 yılları arasında yayınlanan Scopus veri tabanından elde edilen E-devlet hizmetleri literatür taramasının bibliyometrik ve ağ analizini sunmuşlardır. Roziqin vd. (2022), Scopus veritabanındaki Endonezya E-Devletiyle ilgili 84 çalışmayı VOSviewer Yazılımı, Nvivo12 Plus ve Wordstat8 kullanarak bibliyometrik analiz yoluyla sunmaktadır. Urbanovics ve Sasvari (2021) çalışmada, Scopus veri tabanında bulunan 513 makaleyi, 2010-2019 Kasım tarihleri arasında "e-devlet" ve "kanun veya mevzuat" anahtar kelimeleri ile analiz etmiştir.

Bu şekilde bibliyometrik analiz yapılan bu makalede 9 araştırma sorusunun cevabı aranmıştır:

1. E-devlet konusunu çalışan alanlar nelerdir?
2. E-devlet konulu çalışmalar hangi yıllarda artış göstermiştir?
3. Sözü edilen konu hakkında en çok yayın yapan yazarlar kimlerdir?
4. E-devlet konusunda en çok yayın yapan ve son yıllarda bu konuyu çalışmaya başlayan ülkeler hangileridir?
5. Ortak yazar analizi ve yazarların bibliyografik eşleşme analizine göre hangi yazarların görünürlüğü fazladır?
6. Yapılan atıf analizlerine göre, en çok etkili yazarlar, dokümanlar, kaynaklar ve ülkeler hangileridir?
7. Bağlantı gücü yüksek olan yazarlar kimlerdir?
8. E-devlet başlıklı makalelerde hangi anahtar sözcüklere daha fazla rastlanmaktadır?
9. Yapılan analizler doğrultusunda Türkiye'nin ve Türkiye kaynaklı yayınların etkisi ne durumdadır?

2. METOD

Bu makalede bibliyometrik tarama modeli kullanılmıştır. Bibliyometri ve scientometrics terimleri neredeyse eşzamanlı olarak 1969'da Pritchard ve Nalimov ve Mulchenko tarafından tanıtılmıştır. Pritchard, bibliyometri terimini "matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplara ve diğer iletişim araçlarına uygulanması" olarak açıklarken, Nalimov ve Mulchenko scientometrics'i "bir bilgi süreci olarak görülen bilimin analiziyle ilgilenen nicel yöntemlerin uygulanması" olarak tanımlamıştır (Glanzel, 2003: 6). Bibliyometrik yöntemler ile araştırmacıların bulguları, görüşleri, alıntı, iş birliği ve yazı yoluyla ifade edilmekte ve alanda çalışan diğer bilim adamları tarafından üretilen toplu bibliyografik verilere dayandırmalarına olanak tanımaktadır. Bu veriler toplanıp analiz

edildiğinde, alanın yapısı, sosyal ağlar ve güncel ilgi alanları hakkında analizler ortaya çıkartılmaktadır (Zupic ve Čater, 2015: 430). Çođu zaman araştırmacılar, bir makaleyi bir dergiye göndermeden önce daha yaygın olarak bilinen bazı bibliyometrik parametreleri (etki faktörü ve h-endeksi) incelemektedirler. Aynı şekilde kütüphaneler, koleksiyonlarının bir parçası olup olmayacağına karar vermeden önce dergilerin bibliyometrik özelliklerini değerlendirmektedirler (Krauskopf, 2018: 224). Bu açıdan yapılan bibliyometrik analizler o konuyu çalışacak diğer araştırmacılara kolaylık sağlamaktadır.

Bibliyometrik analiz, bir araştırma konusu veya alanının entelektüel yapısının durumunu ve ortaya çıkan eğilimlerini sunmak için büyük miktarlarda bibliyometrik veriyi özetlemektedir. Bu analiz, inceleme kapsamı geniş olduğunda ve veri kümesi manuel inceleme için çok büyük olduğunda kullanılmaktadır (Donthu, 2021: 287). Bibliyometrik analiz yapılan uygulamalardan birisi “VOSviewer”dir. VOSviewer ortak alıntı verilerine dayalı olarak yazarların veya dergilerin haritalarını oluşturmak veya birlikte oluşum verilerine dayalı olarak anahtar kelime haritalarını oluşturmak için kullanılabilir. Program, bibliyometrik haritaların tüm detaylarıyla incelenebileceği bir görüntüleyici sunmaktadır. VOSviewer, bir haritayı her biri haritanın farklı bir yönünü vurgulayan çeşitli şekillerde görüntüleyebilmektedir. Bir haritanın ayrıntılı incelemesini kolaylaştıran yakınlaştırma, kaydırma ve arama işlevlerine sahiptir (Eck ve Waltman, 2010: 524). VOSviewer ile yapılan bu analizde farklı alt analizler yapılmaktadır.

Eş kelime analizi, bir makalenin anahtar kelimelerinin içeriğinin yeterli bir tanımını verebileceği varsayımına dayanmaktadır (Gao vd., 2019: 927). Atıf analizi, birbiriyle alıntı yapan makalelerin bir şekilde ilişkili olduğuy varsayımına dayanarak, bir makale ile alıntı yaptığı makaleler arasındaki ilişkiye bakmaktadır. Atıf analizi ile incelenen ilişkiler alanı, yazarları, kurumları ve ülkeleri içermektedir (McBurney ve Novak, 2002: 109).

Bu makalenin verileri, WOS veri tabanından, 2001 ve 2024 yılları arasındaki makaleler seçilerek alınmıştır. Veri analizi için tüm bilgiler VOSviewer programına yüklenerek ağlar oluşturulmuştur. Araştırmada 2001-2024 yılları arasında “title” bölümünde “e-government” veya “electronic government” terimini içeren makalelerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bibliyometrik analizin görselleştirilmesi için VOSviewer (1.6.19) adlı paket program kullanılmıştır.

Yayınlanan makaleler “Export Records to Tab Delimited File” seçeneklerinden “Author(S), Title, Source, Conf.İnfo, Times Cited Count, Accession Number, Abstract, Addresses, Document Type, Keywords, Cited References ve Cited Reference Count” seçilerek son hali 7 Nisan 2024 tarihinde “txt” formatında indirilmiştir. Taramaya, article and review article dâhil edilmiştir. Makalede sadece Social Science Citation Index (SSCI) ve Emerging Sources Citation Index (ESCI) kapsama alınmıştır.

Bu makalede içerik analizi olarak sistematik ve nicel yöntem kullanılmıştır. Ayrıca araştırmanın daha spesifik sonuçlar vermesi için bazı sınırlamalar getirilmiştir.

1. Yıl olarak “2001-2024” aralığı seçilmiştir.
2. Doküman tipi, “makale” olarak sınırlanmıştır.
3. Dil olarak ise sadece “İngilizce” seçilmiştir.
4. Social Science Citation Index (SSCI) ve Emerging Sources Citation Index (ESCI) kategorileri seçilmiştir.
5. Bildiri, kitap bölümü, kitap vb. çalışmalar bu makaleye dahil edilmemiştir.

3. ARAşTIRMANIN BULGULARI

Araştırmanın bulguları WOS veri tabanından ve VOSviewer yazılımından elde edilmiştir. Burada öncelikle WOS veri tabanından elde edilen bulgular, daha sonra VOSviewer yazılımından elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

3.1. WEB OF SCIENCE VERİ TABANINDAN ELDE EDİLEN BULGULAR

E-devlet ile ilgili yapılan bibliyometrik makalede 2001-2024 yılları arasında toplam 1655 makale WOS veri tabanından alınmıştır. Buna göre tablo ve şekiller ile daha detaylı bir şekilde çeşitli bulgular elde edilmiştir.

3.1.1. ARAŞTIRMA ALANINA GÖRE ELDE EDİLEN BULGULAR

Makalede, 2001-2024 yılları arasında “e-government” veya “electronic government” anahtar kelimesi taranmıştır. Şekil 1’de e-devlet konusunu en fazla çalışılan alanlar gösterilmiştir.

Araştırma bulgularına göre “e-devlet” konusundaki yayınların kategorilerine göre dağılımını gösteren ağaç haritası şeması (tree map chart) hazırlanmıştır (Şekil 1).

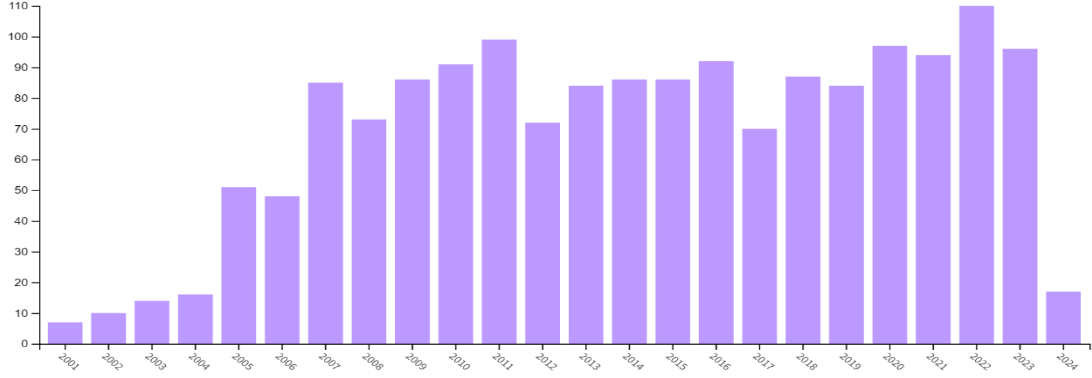

Şekil 1. Ağaç Haritası

Kaynak: WOS veri tabanından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 1’e göre, 2001-2024 yılları arasında SSCI ve ESCI kriterlerine göre “e-devlet” makalelerinin büyük bir bölümünün “Bilgi Bilimi Kütüphane Bilimi” kategorisinde olduğu görülmektedir. Ardından “kamu yönetimi, bilgisayar bilimi, yönetim ve işletme” kategorileri gelmektedir.

3.1.2. YAYIN YILINA GÖRE ELDE EDİLEN BULGULAR

Grafik 1. Yıllara Göre Yayın Sayısı

Kaynak: WOS veri tabanından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 1'e göre, e-devlet konusu dalgalanmalar* gösterse de özellikle 2005 yılından itibaren yayınlarda artış meydana geldiği görülmektedir. 2022 yılında yayın sayısı en yüksek düzeye ulaşmıştır. Bu etkinin sebebi 2020 yılı itibari ile pandemi ile birlikte teknolojinin daha fazla hayatımızda yer alması olabilir.

3.1.3. YAZARLARINA GÖRE ELDE EDİLEN BULGULAR

WOS veri tabanından alınan verilere göre bu alanda en çok yayın yapan yazarlar Tablo 1'de belirtilmiştir.

Tablo 1. Yazarların Yayın Sayısı

Yazar Soyadı Adı	Yayın Sayısı
Dwivedi YK	26
Weerakkody V	23
Mensah IK	19
Reddick CG	19
Jaeger PT	17
Toplam	104

Kaynak: WOS veri tabanından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

* Diğer yıllarda yayınlanan makale sayıları řu şekildedir; 2001-8, 2002-10, 2003-15, 2004-18, 2005-50, 2006-48, 2007-88, 2008-70, 2009-88, 2010-90, 2011-100, 2012-68, 2013-86, 2014-88, 2015-88, 2016-90, 2017-66, 2018-89, 2019-87, 2020-98, 2021-90, 2022-110, 2023-96, 2024-15.

E-devlet konusunda en çok yayın yapan 5 yazar, bu konu ile ilgili yapılan yayınların %6'sını yazmıştır.

3.1.4. YAYIN BAŞLIKLARINA GÖRE ELDE EDİLEN BULGULAR

Tablo 2’de araştırma alanında en çok yayın yapılan dergiler listelenmiştir.

Tablo 2. En Fazla Yayın Yapılan Yayın Başlıkları

Dergi Adı	Yayın Sayısı
Government Information Quarterly	196
International Journal of Electronic Government Research	142
Transforming Government People Process and Policy	105
International Journal of Public Administration	39
Electronic Journal of Information Systems in Developing Countries	32
Toplam	514

Kaynak: WOS veri tabanından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2’ye göre, en çok yayın yapılan dergi “Government Information Quarterly” dergisidir. Toplam 1655 yayının 196 tanesi bu dergide yayınlanmıştır. Listelenen dergilerin ayrıca kalite olarak en iyi kamu yönetimi dergilerinden olduğu görülmektedir. Bu dergilerin kamu yönetiminde teknoloji çalışılmasına rehberlik ve öncülük ettiği anlaşılmaktadır.

3.1.5. ÜLKELERE GÖRE ELDE EDİLEN BULGULAR

Tablo 3’te araştırma alanı ile ilgili en çok yayın yapan ülkeler listelenmiştir. Buna göre “Amerika Birleşik Devletleri (ABD), İngiltere, Çin, İspanya, Avustralya, İspanya, Güney Kore ve Hindistan” en çok yayın yapan ülkelerdir.

Tablo 3. En Fazla Yayın Yapan Ülkelerin Yayın Sayısı

Ülke Adı	Yayın Sayısı
ABD	331
İngiltere	159
Çin	142
Avustralya	77
İspanya	73
Hindistan	70
Güney Kore	67

Kaynak: WOS (Web of Science) veri tabanından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

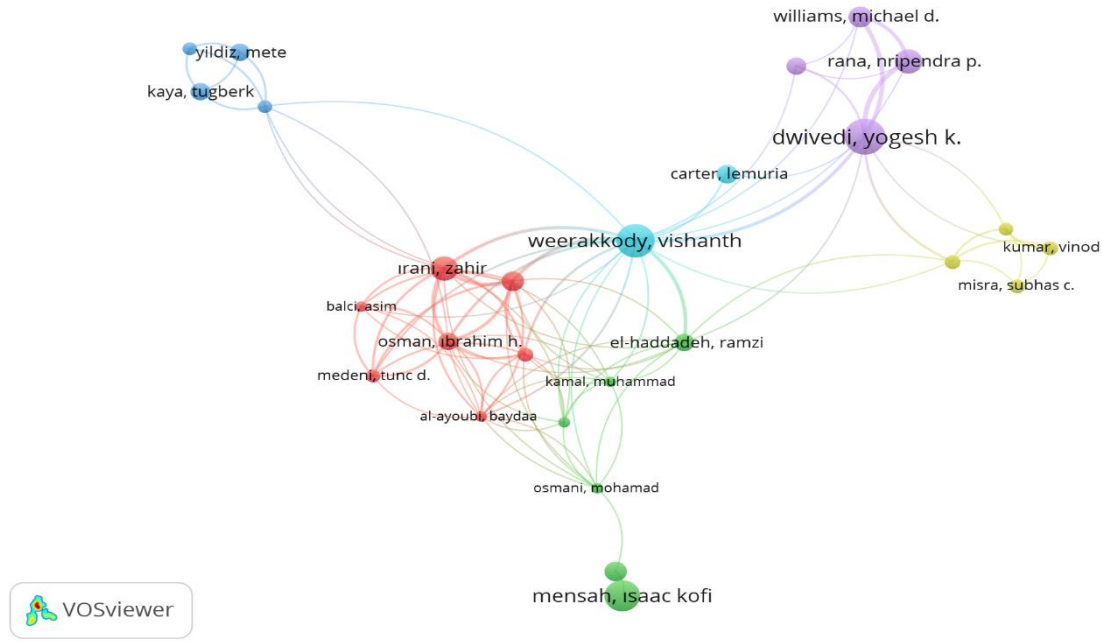
Ülkeler incelendiğinde, ABD'nin açık ara önde olduğu görölmektedir. Bunda veri tabanının ABD kaynaklı olmasının ve dil üstünlüğünün katkısı bulunmaktadır. En fazla yayın yapan 7 ülke, toplam yayın sayısının %55'ini yazmıştır.

3.2. VOSVIEWER YAZILIMINDAN ELDE EDİLEN BULGULAR

Bu bölümde VOSviewer yazılımından elde edilen bulgular incelenmiştir. Bunlar, “ortak yazar analizi, atıf analizi, anahtar sözcük analizi ve bibliyografik eşleşme analizi” dir.

3.2.1. ORTAK YAZAR ANALİZİ (CO-AUTHORSHIP OF AUTHORS)

Bilimsel yayınların ortak yazarlığının bir iř birliği ölçüsü olduğu varsayılmaktadır. Ortak yazarlık, araştırma alanlarının entelektüel yapılarından ziyade sosyal ağları incelemek için güçlü sosyal bağları yansıtmaktadır (Zupic ve Čater, 2015: 435). Bununla birlikte, bir kişinin adının bilimsel bir makalenin ortak yazarı olarak geçmesi, önemli miktarda çalışmaya katkıda bulunduğu anlamına gelmemektedir ancak sosyal veya diğer nedenlerle tamamen “fahri yazarlık” verilmiş olabilmektedir (Katz ve Martin, 1997: 3). Ortak yazarlık analizi, iř birliğini ölçmektedir.

Şekil 2. Ortak Yazar İşbirliğini Gösteren Ağ Görselleştirmesi

Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.†

Ortak yazar analizinde analiz türü ortak yazarlık, analiz birimi yazar olarak seçilmektedir. Bir yazarın minimum belge sayısı 1, bir yazarın minimum alıntı sayısı 1 olarak seçilmiştir. Buna göre 3217 yazardan 2766'sının bu değerleri karşıladığı ve 203 yazarın birbiri ile ilişki içinde olduğu görülmektedir. E-devlet alanında en fazla yayın yapan 2. yazar olan Weerakkody, ağ haritasının da merkezinde bulunmaktadır (şekil 2). Bu yazarın hem makale yazma hem de iş birliği yapma konusunda güçlü olduğu görülmektedir.

Weerakkody, 23 adet çalışması, 1384 atıf sayısı ve 72 bağlantısı ile ilk sırada yer almaktadır. Dwivedi 26 adet makalesi, 2236 atıf sayısı ve 61 bağlantısı bulunmaktadır. Üçüncü Sırada, Irani 12 adet çalışma, 802 atıf, 50 bağlantı ile yer almaktadır.

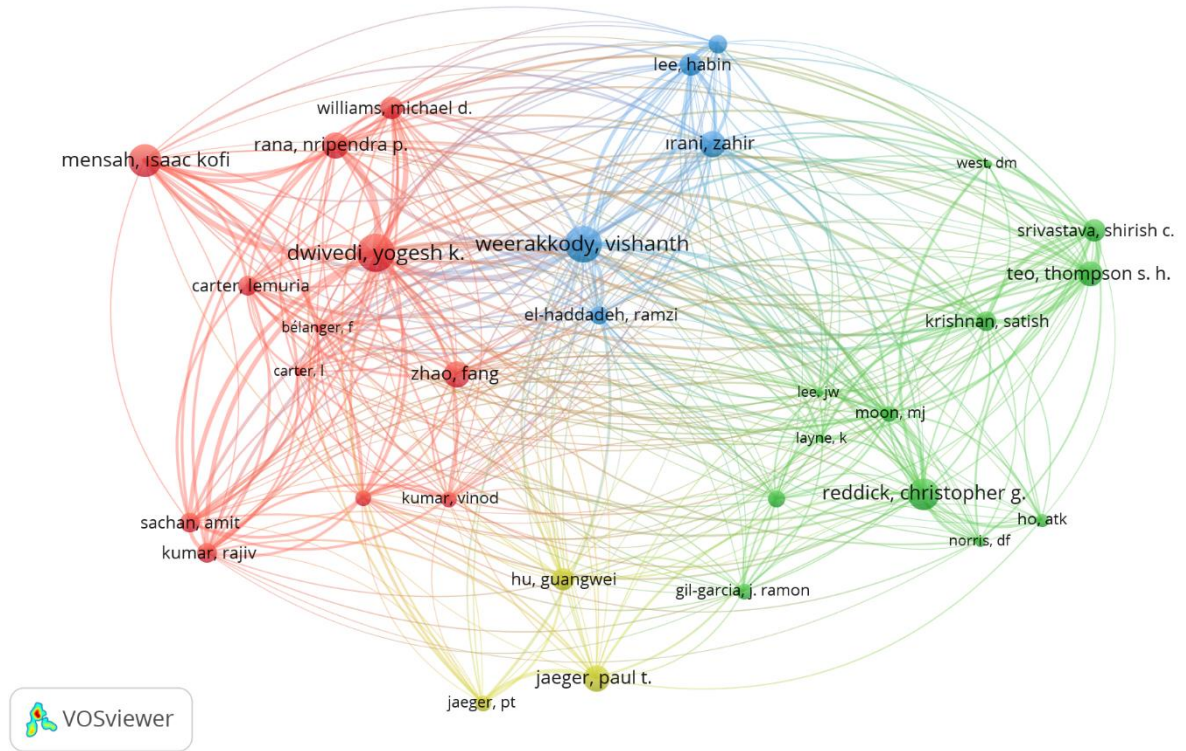
3.2.2. ATIF ANALİZİ

Atıf analizi, alıntılarının bir yayın diğerinden alıntı yaptığında oluşan yayınlar arasındaki entelektüel bağlantıları yansıttığı varsayımıyla çalışan bilim haritalama tekniğidir.

3.2.2.1. YAZAR ATIF ANALİZİ (CITATION OF AUTHORS)

VOSviewer'a göre yazarların atıf analizi Şekil 3'te belirtilmiştir.

† Haritanın daha anlaşılır olması için sadece bağlantı gücü 10 ve üzeri olan yazarlar eklenmiştir.

Şekil 3. Atıf ve Yazar İlişkilerini Gösteren Ağ Görselleştirmesi

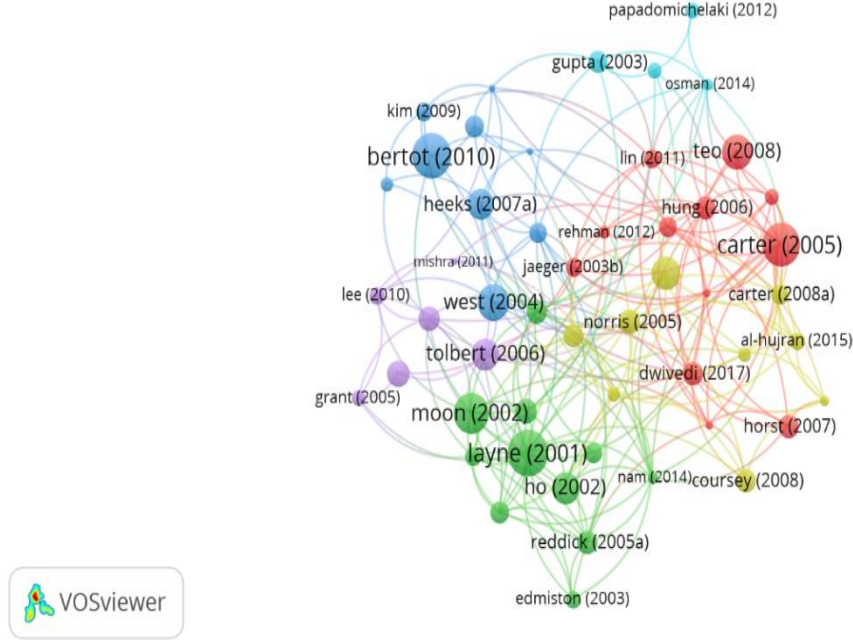
Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.†

Yazar atıf analizinde analiz türü atıf, analiz birimi yazar olarak seçilmektedir. Bu makalede bir yazarın minimum belge sayısı 1, bir yazarın minimum alıntı sayısı 1 olarak seçilmiştir. Buna göre 3217 yazardan 2766'sının bu değerleri karşıladığı ve 2587 yazarın birbiri ile bağlantılı olduğu görülmektedir. Haritada görünen bağlantı sayısının fazlalığından anlaşıldığı gibi yazar atıf bağlantısı çok güçlüdür.

† Haritanın daha anlaşılır olması için sadece bağlantı gücü 300 ve üzeri olan 32 yazar eklenmiştir.

3.2.2.2. DOKÜMAN ATIF ANALİZİ

Doküman atıfların arasındaki ilişki Şekil 4'te gösterilmektedir.

Şekil 4. Dokümanların Atıf ve Yazar İlişkilerini Gösteren Ağ Görselleştirmesi

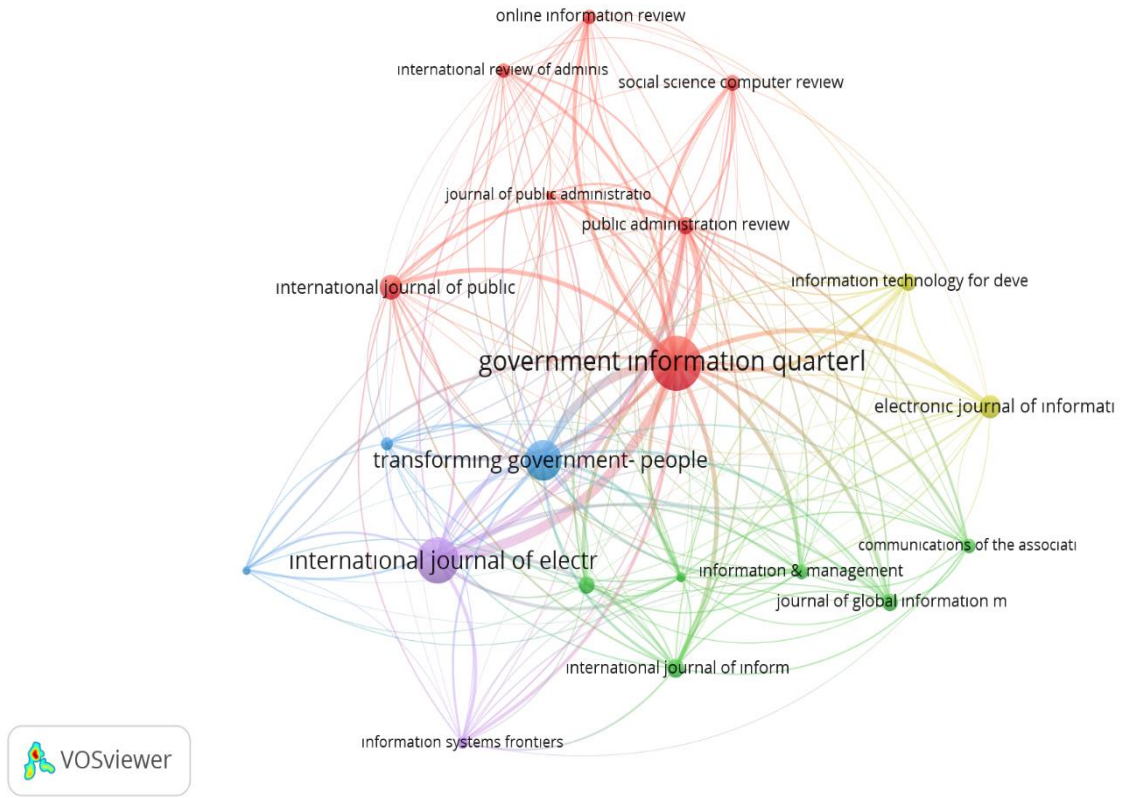
Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.[§]

Doküman atıf analizinde analiz türü atıf, analiz birimi belge olarak seçilmektedir. Bu makalede bir belgeden minimum alıntı sayısı 1 olarak seçilmiştir. Buna göre 1655 belgeden 1467'si bu değerleri karşılamaktadır. Bu analizde Karen Layne ve Jungwoo Lee'nin 2001 yılında yayınladığı "Developing fully functional E-government: A four stage model" adlı makale 202 bağlantı gücü ile ilk sıradadır. İkinci sırada, M.Jae Moon'un 2002 yılında yayınladığı "The evolution of e-government among municipalities: Rhetoric or reality?" adlı makale, 177 bağlantı ile üçüncü sırada ise, Lemuria Carter ve France Bélanger'in 2005 yılında yazdığı "The utilization of e-government services: citizen trust, innovation and acceptance factors" adlı makale 176 bağlantı ile yer almaktadır. En çok yayın yapan Weerakkody'nin 6, Dwivedi'nin ise 5 çalışması bu analizde yer almaktadır. Bu yayınlrın atıf bağlantıları düşük olduğu için ilk sıralarda yer almamışlardır.

3.2.2.3. YAYINCI ATIF ANALİZİ

Bir yayıncının atıf gücünün yüksek olması, o yayıncının etki gücünü göstermektedir. Yayıncının güçlü olması daha kaliteli makaleler yayınlanmasını da beraberinde getirmektedir. Şekil 5'te çalışmaların yayınlandığı yayıncıların atıf ve yazar ilişkileri gösterilmiştir.

[§] Haritanın daha anlaşılır olması için sadece bağlantı gücü 50 ve üzeri olan 51 yazar eklenmiştir.

Şekil 5. Yayıncıların Atıf ve Yazar İlişkilerini Gösteren Ağ Görselleştirmesi

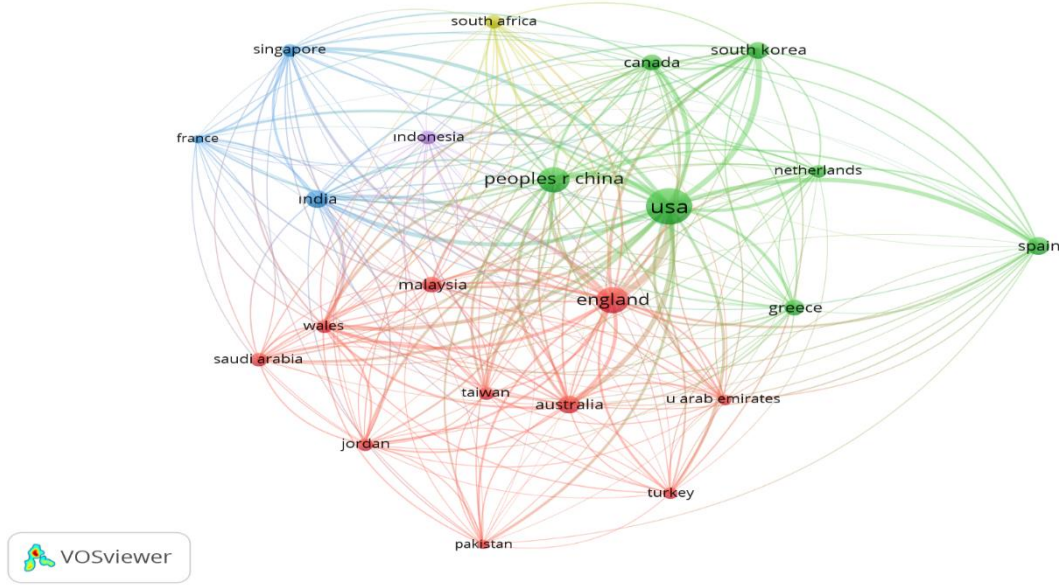
Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.**

Yayıncı atıf analizinde analiz türü atıf, analiz birimi yayıncı olarak seçilmektedir. Bu makalede bir yayıncının minimum belge sayısı 1, bir yayıncının minimum alıntı sayısı 1 olarak seçilmiştir. Buna göre 439 yayıncıdan 368'inin bu değerleri karşıladığı ve 340 yayıncının bağlantılı olduğu görülmektedir. İlk sırada 2777 bağlantı ile “Government Information Quarterly”, ikinci sırada, 1182 bağlantı ile “International Journal of Electronic Government Research”, üçüncü sırada ise 1046 bağlantı ile “Transforming Government: People, Process and Policy” yer almaktadır.

3.2.2.4. ÜLKE ATIF ANALİZİ

Bu atıf analizi, e-devlet konusunda hangi ülkelerin öncü olduğunu görmek açısından önemlidir. Ülkelerin atıf analizi aynı zamanda, araştırma iş birliklerini ve ağlarını yansıtmaları bakımından araştırmacılara önemli ipuçları sağlamaktadır. Şekil 6a’da ülkelerin atıf ağları ile aralarındaki bağ detaylı bir şekilde görülmektedir.

** Haritanın daha anlaşılır olması için sadece bağlantı gücü 200 ve üzeri olan 20 kaynak eklenmiştir.

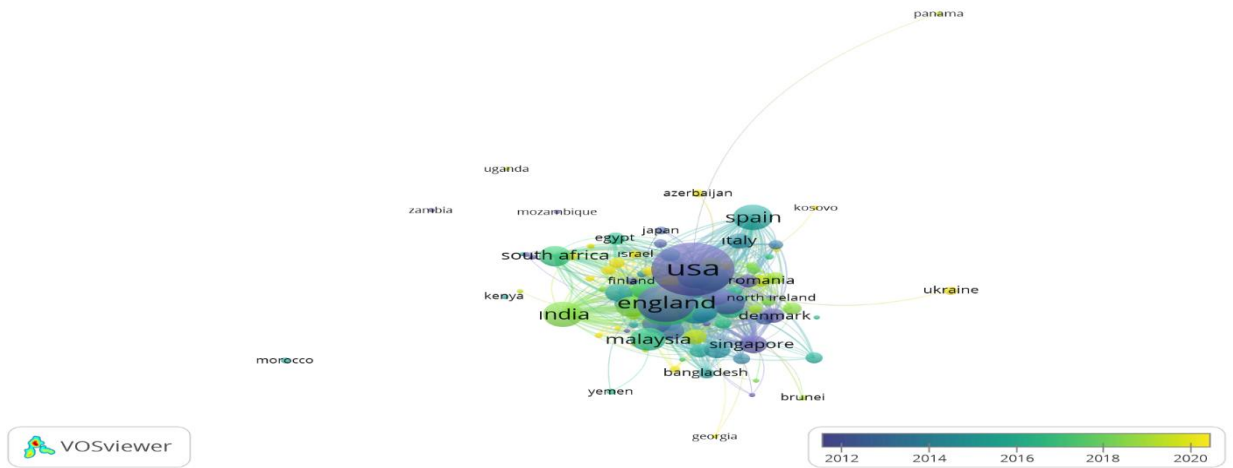

Şekil 6a. Ülke ve Atıf İlişkilerini Gösteren Ağ Görselleştirmesi

Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.††

Ülke atıf analizinde analiz türü atıf, analiz birimi ülke olarak seçilmektedir. Bu makalede bir ülkenin minimum belge sayısı 1, bir ülkenin minimum alıntı sayısı 1 olarak seçilmiştir. Buna göre 117 ülkenin 108'inin bu değerleri karşıladığı ve 105 ülkenin bağlantıda olduğu görülmektedir.

Buna göre WoS veri tabanında en fazla atıf bağlantısı olan ülke olarak ABD 330 çalışma, 22323 atıf ve 6639 bağlantı ile belirgin yeşil daire oluşturmuştur. ABD'den sonra İngiltere, 7014 atıf, 159 yayın ve 3333 bağlantı ile en fazla atıf alan ikinci ülkedir. Çin, 3570 atıf, 142 yayın ve 2593 bağlantı gücü ile üçüncü sıradadır.

Şekil 6b. Ülke ve Atıf İlişkilerini Yıllara Göre Gösteren Ağ Görselleştirmesi

Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.††

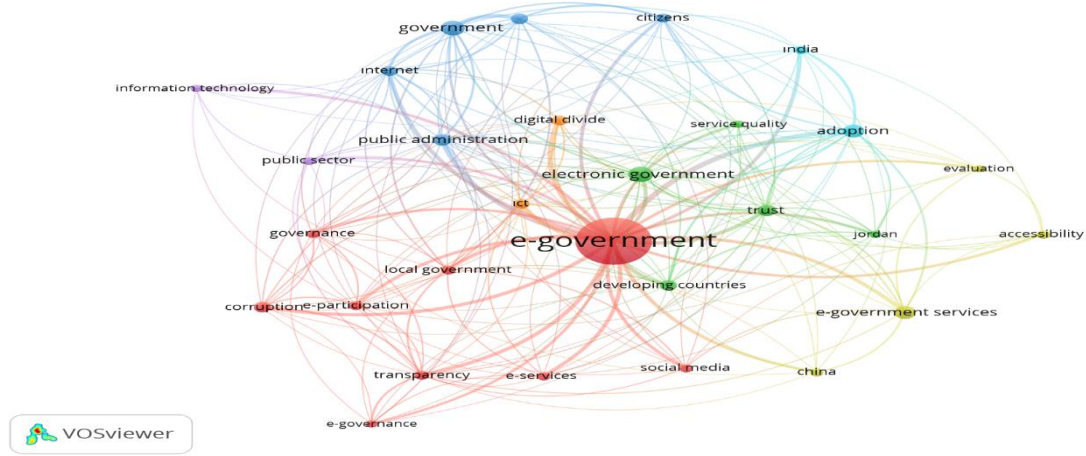
†† Haritanın daha anlaşılır olması için sadece bağlantı gücü 500 ve üzeri olan 22 ülke eklenmiştir.

Haritanın daha anlaşılır olması için sadece bağlantı gücü 500 ve üzeri olan 22 ülke eklenmiştir.

Şekil 6b incelendiğinde Tanzanya, Kıbrıs, Nijerya, Vietnam, İsrail, Filistin, Bahrain, Colombia, Irak'ın e-devlet konusunda son yıllarda işbirliği yapmaya başladıkları görülmektedir. Amerika, İngiltere, Kanada, Hollanda, Danimarka gibi ülkelerin ise çok önceden bu konuyu çalışmaya başladıkları ve bu çalışmalarını hala aynı verimlilikte devam ettirdikleri görülmektedir.

3.2.3. ANAHTAR SÖZCÜK ANALİZİ

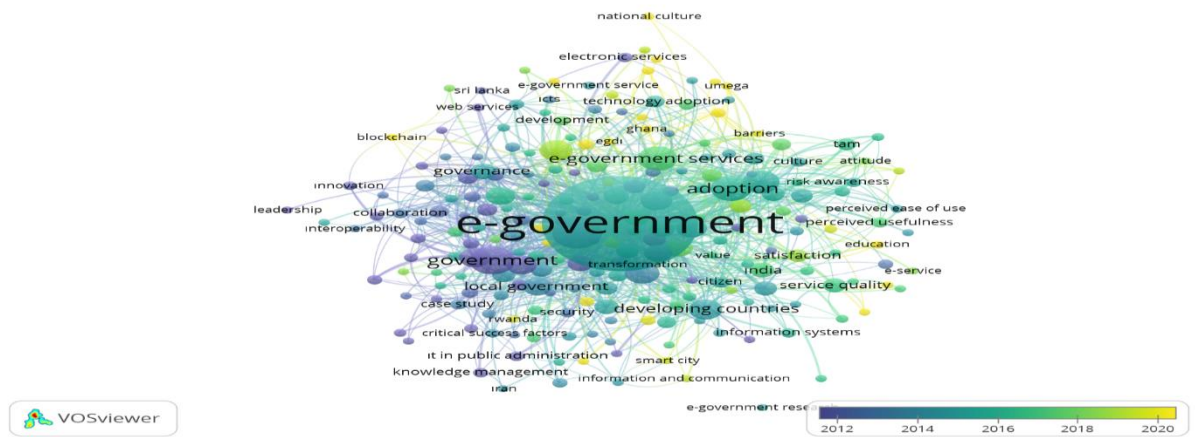
Anahtar sözcük analizi, analiz türü içindeki en önemli analiz türüdür.

Şekil 7a. Yazar Anahtar Kelimelerinin Ağ Görselleştirmesi

Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.^{§§}

Anahtar kelime analizinde analiz türü co-occurrence, analiz birimi yazar anahtar kelimeleri olarak seçilmektedir. Bu makalede bir anahtar kelimenin minimum tekrarlanma sayısı 5 olarak seçilmiştir. Buna göre 3611 anahtar kelimenin 226'sının bu değerleri karşıladığı ve hepsinin bağlantıda olduğu görülmektedir.

Şekil 7b. Yazar Anahtar Kelimelerinin Yıllara Göre Gösteren Zamansal Ağ Görselleştirmesi

Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

^{§§} Haritanın daha anlaşılır olması için sadece bağlantı gücü 50 ve üzeri olan 29 anahtar kelime eklenmiştir.

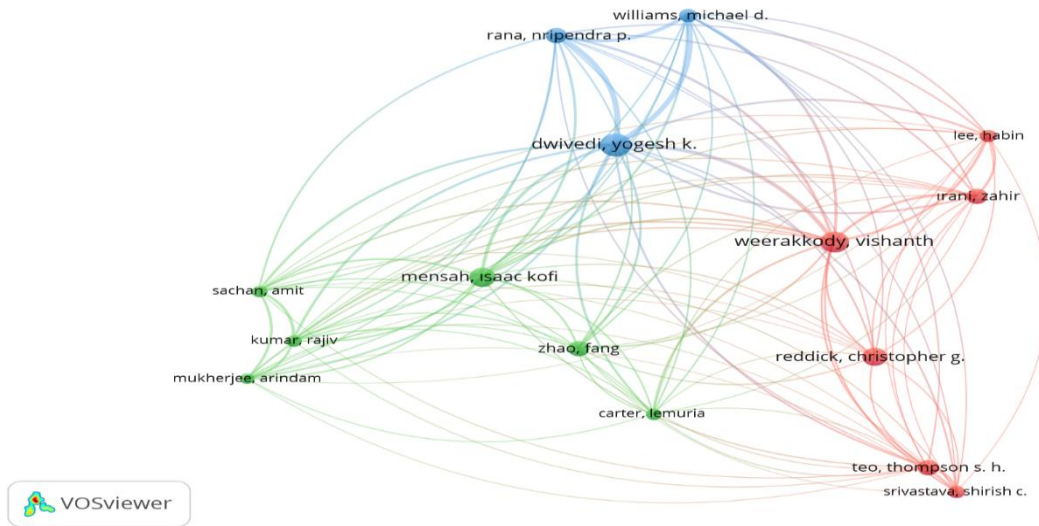
Şekil 7b, e-devlet çalışmalarının anahtar kelime ağını göstermektedir. Dairelerin boyutu anahtar kelimenin yer alma sayısı ile orantılı olarak değişmektedir. Kelimelerin birbirleri ile bağlantıları aralardaki çizgilerle anlaşılmaktadır. E-devlet (922), government (82), electronic government (97), adoption (66), e-government services (61), trust (52) anahtar kelimeleri en çok kullanılanlardır.

Şekil 7b'ye göre, mavi renkten sarı renge doğru geldikçe anahtar kelimelerin daha yeni çalışılan konular olduğu görülmektedir. Buna göre benchmarking, bürokrasi, demokrasi, güvenlik, metodoloji, yeni kamu yönetimi, gibi kavramların daha eski yıllarda daha fazla kullanıldığı görülmektedir. Sarı renk ile gösterilen ve son yıllarda popüler olan araştırma konuları ise big data, open data, machine learning, yapay zeka, ASEAN (Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği), UMEGA (Elektronik Devletin Benimsenmesine İlişkin Birleşik Model), dijitalleşmedir.

Ayrıca anahtar kelimeler arasındaki mesafenin kısa olması ilişkinin güçlü olduğu anlamına gelmektedir. Bu analizde “e-devlet” anahtar kelimesinin “elektronik devlet, sosyal medya, bilgi teknolojisi, e-yönetişim, Çin” gibi konularla yakın ilişkide olduğu görülmektedir.

3.2.4. YAZARLARIN BİBLİYOGRAFİK EŞLEŞME ANALİZİ (BIBLIOGRAPHIC COUPLING OF DOCUMENTS)

Bibliyografik eşleştirme, belgeler arasındaki ilişkiyi kurmak için alıntı analizi kullanılmaktadır. Bu eşleştirme, farklı iki eser kaynaklarında ortak üçüncü bir esere atıf yaptıklarında oluşmaktadır. Atıf sayısı arttıkça bağlantının gücü de yükselmektedir (Burkut, 2023: 40). Bir bibliyografik eşleştirme analizi, referans listelerindeki öğeleri paylaşan yayınları birbirine bağlamaktadır, yani aynı yayınlara atıfta bulunmaktadır. Bibliyografik eşleştirmenin ardındaki varsayım, aynı konudaki yayınların temel materyali paylaşması ve yayınlara ne kadar çok benziyorsa, referans listelerinin o kadar benzer olmasıdır (Rehn vd., 2006: 7). Şekil 8'de iki çalışmanın üçüncü çalışmaya yaptığı atıf ilişkisi görülmektedir.

Şekil 8. Dokümanların Bibliyografik Eşleşme Analizini Gösteren Ağ Görselleştirilmesi

Kaynak: VOSviewer yazılımından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.***

*** Haritanın daha anlaşılır olması için sadece bağlantı gücü 5000 ve üzeri olan 15 yazar eklenmiştir.

Yazarların bibliyografik analizinde analiz türü bibliographic coupling, analiz birimi yazar olarak seçilmektedir. Bu makalede bir dokümandan minimum alıntı sayısı 5 olarak seçilmiştir. Buna göre 3217 yazarın 47’si bu değerleri karşılamaktadır. 25400 bağlantı gücü ile Yogesh Kumar Dwivedi ilk sırada, Vishanth Weerakkody 17002 bağlantı ile ikinci sırada ve Nripendra Rana 15555 bağlantı ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

4. EN ÇOK ATIF ALAN 10 MAKALENİN DETAYLI İNCELEMESİ

E-devlet başlıklı makaleler içinde, en çok atıf alan 10 makale Tablo 4’te listelenmiştir. Bu makaleler, e-devlet ile ilgili çalışma yapılmak istendiğinde referans alınması gereken makalelerdir.

Tablo 4. En Çok Atıf Alan 10 Makale

Sıra	Makale Başlığı	Yazar Adı (Yayın Yılı)	Atıf Sayısı
1	Developing fully functional E-government: A four stage model	Layne, K and Lee, JW (2001)	1254
2	Using ICTs to create a culture of transparency: E-government and social media as openness and anti-corruption tools for societies	Bertot, JC; Jaeger, PT and Grimes, JM (2010)	1120
3	The utilization of e-government services:: citizen trust, innovation and acceptance factors	Carter, L and Bélanger, F (2005)	1084
4	The evolution of e-government among municipalities: Rhetoric or reality?	Moon, MJ (2002)	927
5	E-government and the transformation of service delivery and citizen attitudes	West, DM (2004)	728
6	Trust and Electronic Government Success: An Empirical Study	Teo, TSH; Srivastava, SC and Jiang, L (2008)	709
7	From e-government to we-government: Defining a typology for citizen coproduction in the age of social media	Linders, D (2012)	707
8	Linking citizen satisfaction with e-government and trust in government	Welch, EW; Hinnant, CC and Moon, MJ (2005)	618
9	Trust and risk in e-government adoption	Bélanger, F and Carter, L (2008)	608
10	The effects of e-government on trust and confidence in government	Tolbert, CJ and Mossberger, K (2006)	573

Kaynak: WoS veri tabanından yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur (05.04.2024).

- Layne and Lee (2001) çalışmasında, e-devlet gelişiminin farklı aşamalarını tanımlamaktadır. İşlevsel bir e-devlet için bir “büyüme aşamaları” modeli önermektedir.
- Bertot vd. (2010) çalışmasında e-devlet’ in şeffaflık üzerindeki potansiyel etkilerini araştırmaktadır.
- Carter and Bélanger (2005) çalışmasında, vatandaşların e-devlet girişimlerini benimsemesini etkileyen basit ama kapsamlı bir faktör modeli oluşturmuştur.

- Moon (2002)'a göre, bilgi teknolojisi yönetimin temel unsurlarındandır ve e-devlet yönetişimde belirgin bir rol almaktadır. Çalışma, e-devletin birçok belediye tarafından benimsendiğini fakat belediyelerde e-devletin ilerlemesinin önünde yaygın olarak paylaşılan bazı engellerin (mali, teknik ve personel kapasitesinin eksikliği) ve yasal sorunların (gizlilik gibi) olduğunu öne sürmektedir.

- West (2004) çalışmasında, e-devletin hizmet sunumu, demokratik duyarlılık ve kamusal tutum açısından sonuçlarını değerlendirmektedir. Yazar, e-devletin hizmet sunumunu ve halkın hükümete olan güvenini dönüştürme potansiyelinin gerisinde kaldığını ileri sürmüştür. Ancak demokratik duyarlılığı artırma ve hükümetin etkili olduğuna dair inançları güçlendirme olanağına da sahip olduğunu açıklamaktadır.

- Teo vd. (2008) çalışmasında, e-devletin başarısına neyin katkı yaptığını incelemişlerdir. Sonuçlar, devlete güvenin teknoloji ile ilgili olmadığını e-devlet web sitelerine duyulan güven ile ilgili olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca e-devlet Web sitelerine duyulan güven; bilgi kalitesi, sistem kalitesi ve hizmet kalitesi ile pozitif yönde ilişkilidir.

- Linders (2012)'e göre, E-Devletten (müşteri olarak vatandaş) We-Devlet'e (ortak olarak vatandaş) geçişte, hükümet kuralları ve erişimi sağlamaya devam ederken vatandaşlar ve topluluklar daha fazla söz hakkı karşılığında daha fazla sorumluluk üstlenecektir.

- Welch vd. (2005) bu makalede, devlet Web sitesi kullanımının e-devlet memnuniyeti ve Web sitesi memnuniyeti ile pozitif yönde ilişkili olduğunu ve e-devlet memnuniyetinin devlete duyulan güven ile pozitif yönde ilişkili olduğunu göstermektedir.

- Belanger ve Carter (2008)'e göre, vatandaşların hükümete ve teknolojiye güveni, e-devletin geniş çapta benimsenmesi için zorunludur. Çalışma, güvenme eğiliminin, internete duyulan güven ve devlete duyulan güveni olumlu yönde etkilediğini ve bunun da bir e-devlet hizmetini kullanma niyetini etkilediğini göstermektedir.

- Tolbert ve Mossberger (2006)'e göre, e-devlet, vatandaşların hükümete olan güvenini artırmanın ve vatandaşların genel olarak hükümete ilişkin değerlendirmelerini iyileştirmenin bir yoludur. Çalışma e-devletin vatandaşlarla etkileşimi ve duyarlılık algısını iyileştirerek süreç temelli güveni artırabileceğini göstermektedir.

5. SONUÇ

Bu makalede e-devlet başlığında yazılan makalelerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Araştırmada tarama modeli ile WoS veri tabanındaki yayınlar kullanılmıştır. Bu analiz ile kamu yönetiminde teknoloji alanında ileriye dönük yapılacak çalışmalara da yol göstermek amaçlanmıştır.

Türkçe literatürde “e-devlet” konusu ile ilgili bibliyometrik analiz yapılmamıştır. Uluslararası literatürde ise yapılan çalışmalara giriş bölümünde yer verilmiştir. Bu çalışmalar daha çok Scopus veri tabanından alınan çalışmalar üzerinden yapılmıştır ve veriler güncel değildir.

Zaman kısıtı içinde ele alınan çalışmada ortaya çıkan 1655 makale, e-devlet hakkında yazılan öncü çalışmalardır. Bu makalede ele alınan her analiz kendi içinde önemlidir. İlk olarak WoS veri tabanından elde edilen bulgulara göre hangi ülkelerin, hangi kurumların daha fazla yayın yaptığı ortaya çıkmıştır. Yine bu bulgulara göre, yıllara göre yayın sayısına bakılarak çalışılan konunun popülerlik düzeyi ölçülebilmektedir. Konunun güncelliğini koruyup korumadığı bu bulgular ile anlaşılmaktadır.

E-devlet konusu ile en fazla yayın yapılan alanlar “bilgi bilimi&kütüphane bilimi, bilgisayar&bilgi bilimi ve kamu yönetimi” dir. Böylece e-devlet konusunun sosyal bilimler haricinde de çalışıldığı görülmektedir. Özellikle kamu yönetimi alanında çalışan yazarların, bu alanlarla ortak

yayın yapmalarının önemli olacağı görülmektedir. E-devlet hakkında en fazla yayın yapan dergilerin kamu yönetimi dergileri olduğu görülmektedir. İlk 3 dergi kategori olarak “bilgi bilimi&kütüphane bilimi” alanında görüle de dergi başlıkları ve içerikleri kamu yönetimi alanı ile ilişkilidir. Ayrıca sayılan dergilerin Q1, Q2, Q3 düzeyinde olduğu ve etki alanlarının yüksek olduğu görülmektedir. Bu da e-devlet konusunun revaçta ve popüler bir konu olduğunu göstermektedir.

Yapılan yayın sayısına bakıldığında 2005 yılında artışın başladığı 2022 yılında yayın sayısının maksimum noktaya geldiği görülmüştür. Yapılan yayınların büyük çoğunluğu ABD kaynaklıdır. ABD'nin teknoloji konusunda başat ülke olmasından dolayı analiz sonucunun da bu yönde çıkması kaçınılmaz olmuştur. Ayrıca Çin, Hindistan ve Güney Kore en fazla yayın yapan ülkelerdir. Bu ülkeler, e-devlet konusu ile ilişkili olarak ayrı birer çalışma alanı olabilir. Türkiye ise 124 ülke arasından 33 makale ile 19. sıradadır.

E-devlet konusunda en fazla yayın yapan Yogesh K. Dwivedi, dijital pazarlama ve inovasyon profesörü, Vishanth Weerakkody ise dijital yönetim profesörüdür. Ayrıca bu yazarlar sosyal bilimler alanında en çok atıf alan yazarlardandır.

VOSviewer yazılımından elde edilen bulgular ise 1655 makalenin birbiri ile ilişkisini ortaya koymaktadır. Ortak yazarlık analizine göre, yazarlar arasında güçlü bağlantı olduğu görülmektedir. Burada etkisi en fazla olan yazarların ayrıca en çok yayın yapan yazarlardan olduğu görülmektedir. Bu yazarların hem çok üretken oldukları hem de akademik iş birlik yönlerinin güçlü olduğu anlaşılmaktadır. Bu analizde Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nden Prof.Dr. Tunç Durmuş Medeni 6 (3+3) yayın ve 17 bağlantı gücü ile 19.sıradadır.^{†††} Mete Yıldız, Tuğberk Kaya ve Cenay Babaoğlu ise ortak yazar işbirliği yüksek olan yazarlardır.

Özellikle yazarların ve ülkelerin atıf bağlantısı, ilgili konu hakkında çalışacak kişilere yardımcı olmaktadır. Yazar atıf analizinde bağlantısı yüksek yazarların da yine en çok yayın yapan yazarlardan olduğu görülmektedir. Doküman atıf analizine göre, bağlantı gücü en yüksek üç makale e-devletin gelişimi, belediyelerde e-devletin evrimi ve e-devlet hizmetleri ile ilgilidir. Ülke atıf analizinde Türkiye ise 124 ülke arasından 647 atıf, 33 yayın ve 587 bağlantı ile 18. sırada yer almaktadır.

Yapılan analizler içinde anahtar sözcük analizi önemli bir yer tutmaktadır. Bu analiz sonraki yıllarda hangi konuların çalışılacağına dair yol gösterici olmaktadır. E-devlet ve elektronik devlet dışında “benimseme, devlet, güven, iletişim teknolojileri” en sık kullanılan anahtar kelimelerdir (şekil 7a). Özellikle, teknolojinin gelişmesinin devlete olan güveni ne derecede etkilediği ve vatandaşların e-devlet uygulamalarını ne ölçüde benimsediği ile ilgili yapılan yayınların sayısı fazladır. Ayrıca, bu çalışmada yapılan anahtar sözcük analizine göre, “büyük veri, açık veri, makine öğrenmesi, yapay zekâ, ASEAN (Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği), UMEGA (Elektronik Devletin Benimsenmesine İlişkin Birleşik Model) , dijitalleşme” konuları yeni yeni popülerleşen konulardır (şekil 7b). 2020 yılında Go Dijital Asean girişimi başlatılmıştır. Bu girişim, Farklı kesimlere dijital eğitimler vermek amacıyla başlatılmıştır. ASEAN'ın popülerleşme sebebi bu olabilir. Sonuç olarak, özellikle bu konularda yapılacak Türkçe yayınların literatüre katkısı önemli olacaktır.

Hem Wos veri tabanından hem de VOSviewer yazılımından elde edilen verilere göre e-devlet konusu gelecekte de çalışılmaya devam edecektir. Yeni çıkan teknolojik gelişmelerin kamu yönetimi üzerindeki etkisi önemli çalışma konularından biri olacaktır.

Son olarak bu makale, kamuda teknoloji konusunu çalışacak kişiler için rehber niteliğinde olacaktır. Birçok farklı kaynağı araştırmak yerine öncelikle bu makaleye bakılarak hangi konuların

^{†††} Yazar medeni, tunç d. ve medeni, tunç olarak 2 ayrı isimle yer almaktadır. 6 yayın her ikisinin birleşimidir.

alışılması ve hangi kaynaklara öncelikli olarak bakılması gerektiği ortaya koyulmaktadır. Bu makale ayrıca VOSviewer yazılımı ile bibliyometrik analizin nasıl yapılacağını göstermesi açısından da faydalı olacaktır.

KAYNAKÇA

Bélanger, F. ve Carter, L. (2008). Trust and Risk in E-Government Adoption. *The Journal of Strategic Information Systems*, 17(2), 165-176.

Bertot, J. C., Jaeger, P. T., ve Grimes, J. M. (2010). Using Ict's to Create a Culture of Transparency: E-Government and Social Media As Openness and Anti-Corruption Tools for Societies. *Government Information Quarterly*, 27(3), 264-271.

Burkut, E. B. (2023). Vos ve Scopus Veri Tabanındaki Yavaş Şehirlerle (Cittaslow) İlgili Yayınların VOSviewer Programıyla Analizi. *Bab Journal of FSMVU Faculty of Architecture and Design*. 4 (1), 22-52.

Carter, L. ve Bélanger, F. (2005). The Utilization of E-Government Services: Citizen Trust, Innovation and Acceptance Factors. *Information Systems Journal*, 15(1), 5-25.

Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., ve Lim, W. M. (2021). How to Conduct a Bibliometric Analysis: An Overview and Guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296.

Dragomyretska, N., Palagnyuk, Y., Andriyash, V., Matvieienko, I., ve Samofalov, D. (2022). The Introduction of Modern Technologies in Public Administration in the Context of Globalization. *International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(2), 334-340.

Gao, P., Song, Y., Li, X. ve Lin, H. (2019). Quality Guarantee of Graduate Education in China: A Bibliometric Study. In *2019 5th International Conference on Social Science and Higher Education (ICSSHE 2019)*, 292-295.

Glanzel, W. (2003). Bibliometrics as a Research Field a Course On Theory and Application Of Bibliometric Indicators. 22.04.2023 tarihinde https://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/courses/spring2011/bby704/bibliometrics-as-a-research-field-Bib_Module_KUL.pdf adresinden alındı.

Grytsyshen, D., Dragan, I., Sergiienko, L., Ivanyuta, V. ve Dolinchenko, O. (2022). Information and Communication Technologies in the Public Administration System in the Context of Socio-Economic Development. *International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(1), 574-580.

Gül, H. (2018). Dijitalleşmenin Kamu Yönetimi ve Politikaları ile Bu Alanlardaki Araştırmalara Etkileri. *Yasama Dergisi*, (36), 5-26.

Ibrahim, A. H., ve Nurmandi, A. (2023). Range of Publications for E-Government Services: a Review and Bibliometric Analysis. *Journal of Information Technology Management*, 15(2), 164-182.

İşbilen, T. (2021). Kamuda Dijital Dönüşüm. 23.04.2023 tarihinde https://www.emo.org.tr/ekler/7d7fec90343fb1c_ek.pdf?dergi=1245 adresinden alındı.

Jorgensen, D. J. ve Klay, W. E. (2007). Technology-Driven Change and Public Administration: Establishing Essential Normative Principles. *International Journal of Public Administration*, 30(3), 289-305.

Karo, E. ve Kattel, R. (2019). Public Administration, Technology and Innovation: Government as Technology Maker? *Permanent Study Group 15: Public Administration, Technology and Innovation*. 29.04.2023 tarihinde https://doi.org/10.1007/978-3-319-92856-2_25 adresinden alındı.

Katz, J. S., ve Martin, B. R. (1997). What is Research Collaboration?. *Research Policy*, 26(1), 1-18.

Kinanti, N. P. ve Yuadi, I. (2023). Publication Mapping regarding E-Government Implementation using VosViewer and Biblioshiny. *Journal of Economics, Business, and Government Challenges*, 6(2), 59-64.

Krauskopf, E. (2018). A Bibliometric Analysis of The Journal of Infection and Public Health: 2008–2016. *Journal of Infection and Public Health*, 11(2), 224-229.

Layne, K. ve Lee, J. (2001). Developing Fully Functional E-Government: A Four Stage Model. *Government Information Quarterly*, 18(2), 122-136.

Linders, D. (2012). From E-Government to We-Government: Defining A Typology for Citizen Coproduction İn The Age Of Social Media. *Government Information Quarterly*, 29(4), 446-454.

Loboņ, O. R., Ţăran, A. M. ve Costea, F. (2020). E-Government Research Still Matter? A Bibliometric Analysis. *Annals of the University Dunarea de Jos of Galati: Fascicle: I, Economics & Applied Informatics*, 26(2).

McBurney, M. K. ve Novak, P. L. (2002). What is Bibliometrics and Why Should You Care?. *IEEE International Professional Communication Conference*. 108-114.

Moon, M. J. (2002). The Evolution Of E-Government Among Municipalities: Rhetoric Or Reality?. *Public Administration Review*, 62(4), 424-433.

Napitupulu, D. ve Yakub, R. (2021). A Bibliometric Analysis of E-Government Research. *Library Philosophy and Practice*, 2021, 1-19.

Popova, L., Seniv, B., Korol, V., Galushko, O. ve Biriukov, I. (2023). The Role of Digital Technologies In The Public Administration Sphere Br. *Cuestiones Politicas*, 41(76), 207-221.

Ramzy, M. ve Ibrahim, B. (2024). The Evolution of E-Government Research Over Two Decades: Applying Bibliometrics and Science Mapping Analysis. *Library Hi Tech*, 42(1), 227-260.

Rehn, C., Gornitzki, C., Larsson, A. ve Wadskog, D. (2006). Bibliometric Handbook 2.0 (2014). *Karolinska Institutet*, 57, 119-37.

Roziqin, A., Kismartini, Fajrina, A. N., Salahudin, ve Sulistyarningsih, T. (2022). The Development of Indonesian E-Government: A Bibliometric Analysis. *COLLNET Journal Of Scientometrics And Information Management*, 16(1), 49-74.

Teo, T. S., Srivastava, S. C. ve Jiang, L. I. (2008). Trust and Electronic Government Success: An Empirical Study. *Journal Of Management Information Systems*, 25(3), 99-132.

Tolbert, C. J. ve Mossberger, K. (2006). The Effects of E-Government on Trust and Confidence in Government. *Public Administration Review*, 66(3), 354-369.

Urbanovics, A. ve Sasvari, P. L. (2021). The Status of E-Government Research From A Bibliometric Aspect. In *Central and Eastern European Edem and Egov Days*, 75-88.

Van Eck, N. ve Waltman, L. (2010). Software Survey: VOSviewer, A Computer Program For Bibliometric Mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523-538.

Welch, E. W. Hinnant, C. C. ve Moon, M. J. (2005). Linking Citizen Satisfaction with E-Government and Trust in Government. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 15(3), 371-391.

West, D. M. (2004). E-Government and The Transformation of Service Delivery and Citizen Attitudes. *Public Administration Review*, 64(1), 15-27.

Winarsih, A. S., ve Ratminto, R. (2024). A Bibliometric Study of E-government: Management Information Science Research in Indonesia During 2012-2022. 23.04.2023 tarihinde https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4783847 adresinden alındı.

Zupic, I., ve Čater, T. (2015). Bibliometric Methods in Management and Organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472.